

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 31.07.2026**

Соняшник – цвітіння, налив насіння. Висота рослин 112 см. Стан посівів добрий.

Кукурудза – молочно воскова стиглість.

Картопля – дозрівання, збір урожаю.

Овочеві: *томати посівні* – відцвітання 1-х квіток, зелена стиглість, бланжева стиглість, повна стиглість; *розсадні* – повна стиглість, бланжева стиглість.

Плодові дерева: *слива, персик* – досягання плодів.

Виноград – плодоутворення.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді на Херсонщині погода була помірно теплою та переважно сухою, подекуди з дощами, шквалами та грозами.

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до 30-31° тепла.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +12-14° тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +55-61°, в нічні години охолоджувалась до +11-12°.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +25°.

Кількість опадів. Опادي мали переважно локальний та короточасний характер.

Вітер упродовж звітного періоду був західного, північно-західного напрямків, 7-12 м/с, максимальна швидкість його під час гроз та шквалів досягала 15–20 м/с.

Агromетеорологічні умови протягом звітного періоду для росту та подальшого розвитку пізніх теплолюбних культур склались задовільно. Опادي мали переважно локальний та короточасний характер, через що спостерігається дефіцит вологи в ґрунті. На посівах соняшнику через нестачу вологи та підвищене випаровування відмічалась втрата тургору (в'янення листя) вдень. Для досягання овочевих та баштанних культур умови були добрими.

Багатоїдні шкідники

У місцях резервації (*неорні землі, балки, узбіччя доріг, пасовища*) продовжують свій розвиток стадні та нестадні види *саранових*.

Стадні види (італійський прус, перелітна сарана) відмічають за середньої чисельності 0,5-2,0 екз./м². Триває парування шкідника. Найближчим часом розпочнеться відкладання яєць.

У нестадних видів саранових завершилось окрилення, розпочалось парування. Їх середня чисельність становить 0,5-3,0 екз./м², максимально 5 екз./м². За видовим складом переважають: кобилки блакитнокрила, темнокрила,

чорносмугаста, хрестовичка мала. Заселено 100% обстежених площ місць резервації.

Продовжується розвиток *лучного метелика* II покоління. Перевищення економічного порогу шкодочинності та пошкоджень сільськогосподарських культур не відмічено. Середня чисельність гусениць на крайових смугах обстежених площ посівів соняшнику, кукурудзи та багаторічних трав складає 0,5-1,2 екз./м², максимальна 2,0 екз./м².

На неугіддях, в посівах просапних, овочевих культур продовжується літ, яйцекладка метеликів, відродження та харчування гусениць *листогризучих совок* другого покоління. Гусеницями совок різних віків (переважно *бавовникової* та *совки гамми*) заселено до 40% обстежуваних площ посівів кукурудзи, соняшника та томатів, середня чисельність гусениць складає 0,5-1,1 екз./м², максимальна 2,0 екз./м², пошкоджено від 5% до 10% рослин в слабкому та середньому ступені.

Розпочався літ *озимої совки* другого покоління. Середня чисельність метеликів на світлові пастки коливається від 1 до 2 екз. на світло пастку за ніч.

У посівах кукурудзи триває розвиток та живлення гусениць *стеблового (кукурудзяного) метелика*. Шкідником заселено до 30% площ, до 1,5-3% рослин, пошкоджено від 1,5% до 3% рослин. Чисельність гусениць середня - середня - 0,7-0,9 екз./рослину, максимальна 1,0 екз./рослину.

Шкідники зернових колосових

У звітному періоді розпочався переліт *клопів - шкідлива черепашка* у лісосмуги на місця зимівлі. За попередніми даними перелетіло 25% клопів, чисельність становить - 0,3 - 1,0 екз./м².

Шкідники та хвороби кукурудзи

Попелиць виявлено на 35% обстежених площ посівів кукурудзи, заселено 2,5% рослин, середня чисельність – 2 екз./роsl., максимальна – 1 колонія.

Продовжується харчування гусениць різних віків *бавовникової та інших листогризучих совок* II покоління, заселено до 25% обстежених площ, за середньої чисельності – 1,0 гус./рослину, максимум 2,0 гус./рослину, при заселенні в середньому – 2-5 % рослин.

Живлення гусениць *стеблового кукурудзяного метелика* спостерігається на 30% обстеженої площі, заселено в середньому 3% рослин. Чисельність личинки склала 0,9 екз./рослину.

Пухирчастою сажкою уражено 3% площ посіву кукурудзи, у середньому - 0,2% рослин. Розвиток хвороби – 1%.

Шкідники та хвороби соняшнику

На рослинах соняшнику, за чисельності 1 колонія на гектар, продовжують шкодити *геліхризіві попелиці*, якими заселено та пошкоджено від 5% до 10% рослин, на 40% обстежуваних площ.

Павутинним кліщем заселено 12% площ посівів та 2% рослин соняшнику, за середньої чисельності 3 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику **тютюновими трипсами**, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на рослину при заселенні 5% рослин, 25% площ.

Гусеницями **соняшникової вогнівки** 2-4 віку заселено до 6% обстежених площ, заселено до 4% рослин, середня чисельність 0,6 гусінь на рослину, максимально 1,0 гус./рослину.

Гусениць **бавовникової совки** виявлено на 25% обстежених площ посівів соняшнику, у середньому - 1% рослин, максимально - 2%, середня чисельність - 1 гус./роsl.

Несправжньою борошнистою росою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

Альтернاریоз виявлено на 25% площ. Уражено у середньому 1,5%, максимально - 3% рослин, з розвитком хвороби - 1%.

Фомозом уражено 12% обстежених площ посівів, у середньому - 1% рослин, максимально - 2%, розвиток хвороби – 1%.

Шкідники та хвороби овочевих культур

Живлення **колорадського жука** літньої генерації продовжується на всіх рослинах родини пасльонових. Чисельність шкідника на баклажанах і томатах у приватному секторі (заселено до 15% рослин) жуків – максимально 2 жука на рослину, яйцекладок 1 екз./рослину, личинок 5 екз./рослину.

Капусту на 50% обстежених площ, на 15% рослин заселяють та пошкоджують **гусениці совок, біланів, капустяної молі та попелиці**.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1-2 колонії на рослину.

Капустяною міллю заселено 1–5% рослин з чисельністю 2–4 гусениць на рослину.

Гусеницями **капустяного білана та капустяної совки** другого покоління, заселено до 5% рослин, 40% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/рослину, максимально 2,0 гусениць/рослину.

Білокрилкою заселено до 35% обстежених площ капусти, у середньому – 3% рослин, максимально 5% рослин, за середньої чисельності 5 екз./роsl., максимально – 15 екз./роsl.

На **баштанних культурах** триває живлення **трипсів та попелиць**, середня чисельність 3,0 екз./рослину, максимально до 5,0 екз./рослину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені **звичайним павутинним кліщем**.

Фітофторозом та альтернاریозом уражено 25% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Верхівкову гниль виявлено на 25% площ томатів, уражено у середньому 1,5% рослин та 3% плодів. Розвиток хвороби – 2%.

Рослини баштанних культур уражені **антракнозом** на 15% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Скрізь у приватному секторі томати за чисельності 0,5-0,7 екз./м² пошкоджують гусениці *совок (городньої, бавовникової, карадрини)*.

Шкідники та хвороби плодових культур

Триває розвиток та харчування II покоління *яблуневої плодожерки*. Шкідником заселено 55% дерев, в залежності від саду і системи захисту. Чіткої грані між першим і другим поколіннями не відмічено. Гусеницями яблуневої плодожерки пошкоджено 1–5% плодів на деревах із 1 гус./плід.

Триває відродження та шкодочинність гусениць *сливової плодожерки* II покоління. Пошкоджені плоди виявлено на 10% дерев, пошкоджено 1–5% плодів на деревах.

Личинками *каліфорнійської щитівки* II покоління у приватному секторі заселено 25% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому 2% плодів, максимально - 5%.

У плодових садах триває шкодочинність личинок кліщів: червоного плодового, бурого та глодового. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває шкодочинність *попелиць*. *Зеленою яблуневою попелицею* заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. Личинки *вишневої попелиці* шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. *Слизова попелиця* заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Гусениці *білану жилкуватого* живляться листям на 3% дерев. Середня чисельність становить 1 гус./лист, максимально – 2, пошкоджено 2% листя, максимально – 4%.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошниста роса на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Прояви **парші яблуні** виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 4, розвиток хвороби – 2%.

Прояви **парші груші** виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 2%.

Кокомікозом уражено 4% дерев черешні, у середньому - 3% листя, максимально - 5%. Розвиток хвороби – 2%.

Шкідники та хвороби винограду

В виноградниках продовжують шкодити гусениці *гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень)*.

Виноградний зудень заселив до 20% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Продовжується розвиток і живлення гусениць **гронової листокрутки** другого покоління, які на 0,1–1,0% кущів пошкодили 0,10–0,20% грон. Чисельність гусениць становить 1,0 екз. на кущ.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами продовжується ураження рослин **мілдью і оїдіумом**. **Мілдью** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 2–5%, подекуди в осередках до 10% кущів, 1–4% листя, 3-5% грон.